

HÄMEENLINNAN HALLINTO-OIKEUDELLE

ASIA Lausunto asiassa dnro 1780/03.04.04.04.10/2024, joka koskee valitusta Tampereen kaupunginvaltuuston päätöksestä 1.7.2024 § 101.

VALITTAJA

Ilkka Sasi

LAUSUNNON ANTAJA

Tampereen kaupunginhallitus
PL 487
33101 Tampere
puh. (03) 565 611

LAUSUNNON ANTAJAN ASIAMIES JA PROSESSIOSOITE

Johtava juristi Riikka Viitaniemi
Tampereen kaupunki
Lakiasiainyksikkö
PL 487, 33101 Tampere
puh. 050 526 3225,
riikka.viitaniemi@tampere.fi

LAUSUNTO

Hämeenlinna hallinto-oikeus on pyytänyt valituksen johdosta Tampereen kaupunginhallitusta antamaan lausunnon tai, mikäli hallintosäätö sitä edellyttää, hankkimaan valtuuston lausunnon.

Kaupunginhallitus yhtyy kaupunginvaltuuston 1.7.2024 § 101 päätökseen lopputulokseen. Kaupunginhallitus on toimivaltainen antamaan lausunnon.

Vaatimukset

Kaupunginhallitus vaatii, että valitus jätetään ensisijaisesti tutkimatta ja toissijaisesti hylätään.

Oikeudenkäyntikuluja koskeva vaatimus tulee hylätä.

Perustelut, tutkimatta jättäminen

Tampereen kaupunginvaltuusto on 1.7.2024 § 101 päättänyt asettaa keskuudestaan kuntalain 35 §:ssä tarkoitetun tilapäisen valiokunnan valmistelemaan apulaispormestarin erottamista koskevaa asiaa.

Päätös asettaa tilapäinen valiokunta on asian valmistelua, joten päätökseen olisi tullut liittää valituskielto. Kaupunginvaltuuston päätökseen 1.7.2024 § 101 on kuitenkin virheellisesti liitetty kunnallisvalitusohje.

Mikäli kaupunginvaltuuston 16.9.2024 § 139 tekemästä, apulaispormestarin erottamista koskevasta päätöksestä valitetaan, Tampereen kaupunginhallitus pyytää saada vastata erikseen tuota päätöstä koskevaan valitukseen ja siinä esitettyihin perusteisiin.

Perustelut hylkäämiselle

Kaupunginvaltuuston päätös 1.7.2024 § 101 ei ole ollut lainvastainen. Päätös on syntynyt oikeassa järjestyksessä. Kaupunginvaltuusto ei ole ylittänyt toimivaltaansa.

Menettelyä koskevat väitteet

Luottamushenkilöiden sekä puheenjohtajiston, pormestarin tai apulaispormestarin erottaminen tulee kuntalain 34.4 §:n mukaan vireille kunnanhallituksen esityksestä tai vähintään neljäsosan valtuutetuista tehtyä sitä koskevan aloitteen.

Kuntalain 93 §:n säännös edellyttää, että kunnanhallitus valmistelee valtuustossa käsiteltävät asiat eräitä pykälässä pois suljettuja asioita lukuun ottamatta. Valmistelupakon

piiristä ei ole suljettu pois tilapäisen valiokunnan asettamista koskevaa asiaa. Kun asia on tullut vireille, kunnanhallituksen tulee saattaa valtuuston päätettäväksi, asetetaanko valiokunta asiaa valmistelemaan. Hallituksen valmisteluksi riittää tällöin se, että hallitus tekee valtuustolle esityksen siitä, asetetaanko tilapäinen valiokunta vai ei ja saattaa asian valtuuston käsiteltäväksi.

Asia on tullut vireille Kokoomuksen ja RKP:n Tampereen valtuustoryhmän kirjeellä kaupunginhallitukselle. Valtuustoryhmä on pyytänyt kaupunginhallitusta esittämään tilapäisen valiokunnan muodostamista 11.6.2024 valtuustoryhmän päätöksen perusteella.

Tampereen kaupunginhallitus on 17.6.2024 § 268 päättänyt esittää valtuuston päätettäväksi, että valtuusto asettaa keskuudestaan kuntalain 35 §:ssä tarkoitetun tilapäisen valiokunnan valmistelemaan apulaispormestarin erottamista koskevaa asiaa. Tilapäiseen valiokuntaan valitaan 7 jäsentä ja kullekin henkilökohtainen varajäsen. Varsinaisista jäsenistä nimetään valiokunnan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja. Valiokunnan työskentelyssä noudatetaan soveltuvin osin Tampereen kaupungin hallintosäännön määräyksiä. Asiat käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta. Valiokunta voi ottaa itselleen sihteerin. Tilapäisen valiokunnan tulee laatia selvitys siitä, onko apulaispormestari Ilkka Sasi menettänyt valtuuston luottamuksen ja mikä on luottamuksen menettämisen peruste viimeistään syyskuun kaupunginvaltuuston 16.9.2024 käsiteltäväksi.

Tampereen kaupunginvaltuusto on 1.7.2024 § 101 päättänyt asettaa keskuudestaan kuntalain 35 §:ssä tarkoitetun tilapäisen valiokunnan valmistelemaan apulaispormestarin erottamista koskevaa asiaa. Tilapäiseen valiokuntaan on valittu jäsenet ja kullekin henkilökohtainen varajäsen. Tilapäiseen valiokuntaan on valittu puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja. Valiokunnan työskentelyssä noudatetaan soveltuvin osin Tampereen kaupungin hallintosäännön määräyksiä. Asiat käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta. Valiokunta voi ottaa itselleen sihteerin. Valtuusto on päättänyt, että tilapäisen valiokunnan tulee laatia selvitys siitä, onko apulaispormestari Ilkka Sasi menettänyt valtuuston luottamuksen ja mikä on luottamuksen menettämisen peruste viimeistään syyskuun kaupunginvaltuuston 16.9.2024 käsiteltäväksi.

Perusteena asian vireillepanolle ovat olleet julkisuudessa olleet tiedot, joiden mukaan elinvoiman palvelualueen lautakuntien apulaispormestaria Ilkka Sasia epäiltiin rikoksesta, joka oli esitutkinnassa nimikkeellä seksuaalinen ahdistelu ja alkoholirikos. Kaupunginhallituksen tehtävänä on ollut valmistella asia valtuuston päätettäväksi, jonka tehtävänä on ollut päättää tilapäisen valiokunnan asettamisesta. Kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston päätöksessä on esitetty perustelut, joihin päätökset ovat

perustuneet.

Esteellisyys

Sasi on valituksessaan esittänyt, että kaupunginhallituksen jäsen ja Kokoomuksen ja RKP:n valtuustoryhmän puheenjohtaja Anne-Mari Jussila olisi ollut esteellinen käsittelemään asiaa. Väite on perusteeton.

Anne-Mari Jussila on osallistunut tilapäisen valiokunnan asettamista koskevaan päätöksentekoon kaupunginhallituksen jäsenenä ja valtuutettuna kaupunginvaltuustossa. Jussilan kertoman mukaan hän on ollut esitutkinnassa todistaja, mutta hän ei ole ollut paikalla eikä osallisena tapahtumissa, joita esitutkinta on koskenut. Jussila ei ole katsonut olevansa esteellinen.

Käsiteltäessä tilapäisen valiokunnan asettamista kaupunginhallituksessa ei ole tullut esille perusteita katsoa, että Jussila olisi ollut kaupunginhallituksen jäsenenä esteellinen millään hallintolain 28 §:ssä tarkoitetulla perusteella. Jussila ei myöskään valtuustossa ole valtuutettuna ollut esteellinen päättämään tilapäisen valiokunnan asettamisesta kuntalain 97 §:n esteellisyysperusteen nojalla.

Asianosaisen kuuleminen

Erottamisasiaa valmisteltaessa erottamisen kohteena oleville luottamushenkilöille on varattava tilaisuus antaa selityksensä luottamuksen menetyksestä ja erottamisvaatimuksesta. Kuulemisen suorittaa asian valmistelusta vastaava tilapäinen valiokunta. Asianosaisen kuuleminen on tehty tilapäisen valiokunnan asettamisen jälkeen. Kuulemisen on suorittanut asian valmistelusta vastaava tilapäinen valiokunta. Ilkka Sasia on kuultu kaksi kertaa ennen kuin valtuusto on päättänyt Sasin erottamisesta apulaispormestarin tehtävästä. Nyt valituksen kohteena olevassa päätöksessä ei ole vielä päätetty erottamisesta, vaan vasta tilapäisen valiokunnan asettamisesta.

Muut väitteet

Valituksessa on esitetty kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston tilapäisen valiokunnan asettamista koskevasta käsittelystä lukuisia hallinnon oikeusperiaatteisiin liittyviä

väitteitä. Väitteet ovat perusteettomia. Erottaminen voi perustua poliittiseen harkintaan, minkä vuoksi laissa ei ole säädetty erottamisperusteista. Tarkoitussidonnaisuuden periaate rajoittaa kuitenkin valtuuston harkintavaltaa, eikä erottaminen saa perustua mieltävaltaan. Kaupunginvaltuusto on katsonut, että kaupunginhallitus on valmistellut asiaa riittävästi ja sillä on ollut riittävät perustelut päättää tilapäisen valiokunnan asettamisesta. Kaupunginvaltuusto on käyttänyt toimivaltaansa lain mukaan perusteltuun tarkoitukseen eikä se ole käyttänyt harkintavaltaansa väärin. Päätökset on perusteltu asianmukaisesti.

Oikeudenkäyntikulut

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 95 §:n 1 mom. mukaan oikeudenkäynnin osapuoli on velvollinen korvaamaan toisen osapuolen oikeudenkäyntikulut kokonaan tai osaksi, jos erityisesti asiassa annettu ratkaisu huomioon ottaen on kohtuutonta, että tämä joutuu itse vastaamaan oikeudenkäyntikuluistaan. Asiassa ei ole kohtuutonta, että osapuolet vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan. Joka tapauksessa määrällisesti valittajan esittämä lasku on valitusasiassa kohtuuttoman suuri.

Yhteenveto

Tampereen kaupunginvaltuusto on ollut toimivaltainen päättämään tilapäisen valiokunnan asettamisesta. Päätös ei ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä eikä se ole muutoinkaan lainvastainen.

Tampereella